

Camí ramader

Sant Julià de Cerdanyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sant Julià de Cerdanyola
Emplaçament Travessa el terme

Coordenades:

Latitud: 42.2246
Longitud: 1.89029
UTM Est (X): 408420
UTM Nord (Y): 4675310

Classificació

Número de fitxa 08903 - 274
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Regular
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març, de Vies Pecuàries
Accés Obert
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Diversos
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de registre de la fitxa: dl., 15/06/2020 - 02:00

Descripció

Pel terme de Sant Julià de Cerdanyola travessen diferents ramals del camí ramader que des del sud del Berguedà servien per portar els ramats a la muntanya. El més important és el que travessa el terme des Guardiola de Berguedà cap a la Pobla de Lillet. El camí passa per darrere de les cases noves del Collet, i

travessa el pont de Roca Roja, puja per dalt de la carena on entra a Sant Julià de Cerdanyola, i es troba amb el camí que ve de Guardiola i que va cap a la Pobla de Lillet. Davant de Cal Cavalleria surt un camí que agafa la carretera de la Pobla i passa per un pont que travessa el riu Llobregat sota la granja, aproximadament a l'esquerra de la granja s'enfila cap al Bosc Obscur, arribant al revolt agafa la carretera de Cerdanyola i en arribar a l'Ermita de les Esposes agafa el camí ral. Passa a tocar el cementiri, segueix per la Plaça de l'Església i fins a la rotonda. Continua per la carretera que ve de Falgars. Arribant aproximadament a Cal Sobirana trenca a l'esquerra a prop de la Quadra i segueix en direcció Fontanals i el Coll de la Ceba, on es troba amb el camí que ve de la Clusa. Un altre camí portava de la Baells al Catllaràs, arrencava al Pont de Miralles a la Baells (avui anegat). Des d'aquest punt el camí s'enfila carenejant entre els termes de la Nou i Vilada, fent el recorregut: Collada de Pasquals, Casa de Picamill, Collada de Picamill, Collada Alta de Picamill, Coll del Faig (sota el Sobrepeny), Coll de la Plana. Des del Coll de la Plana segueix pel Cap de la Solaneta, termenal d'Espades cap al Roc de la Clusa, Collada de Sant Miquel i Pla de la Clusa, ja dins el terme de Sant Julià de Cerdanyola. Aquí el camí es bifurcava: un seguia cap a la Pobla pel Collet del Llobató i Camp de l'Ermità, seguint el termenal entre la Pobla i Sant Julià. L'altre branc seguia per la carena que fa de termenal entre la Pobla i Palmerola en direcció a Sant Jaume de Frontanyà. Era un camí de mal passar que es feia servir en ocasions excepcionals.

Observacions:

Els camins ramaders estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de Vies Pecuàries. Segons la llei un camí ramader és la ruta per on discorre o ha discorregut el trànsit ramader, es a dir, que encara que no hi passi un ramat, la llei encara el considera com a tal. Es poden donar altres usos compatibles o complementaris a la seva naturalesa, donant prioritat al trànsit ramader. Són camins públics que gestiona la Generalitat de Catalunya a través del DARP. La llei obliga a inventariar, per protegir-los de les obres públiques, els particulars i l'abandonament en que es troben. Són imprescriptibles, es a dir, que el que ha estat camí ramader no pot deixar de ser-ho. Hi ha l'obligació de classificar-los des de l'any 1995, i s'han de senyalitzar per garantir el seu ús públic i la seva integritat. Els camins ramaders de Sant Julià de Cerdanyola estan classificats: ICR12 camí de Guardiola a la Pobla de Lillet, ICR24 camí de Cerdanyola a Sant Jaume de Frontanyà, ICR25 camí de la Baells a la Pobla pel Catllaràs (Campillo 2007: 15).

Història

Els camins ramaders eren camins per on els ramats feien la transhumància des dels Pirineus i altres muntanyes fins a la terra baixa o la marina, i en els que els ramats tenen drets de pas. La majoria dels camins tenen més de mil anys d'antiguitat ja que els trobem documentats al segle IX, però la seva utilització és més antiga encara que no consten als mapes i que hi ha pocs documents escrits. S'estan perdent i oblidant, a vegades per falta d'ús i a vegades perquè els mateixos particulars els fan desaparèixer intencionadament o per desconeixement. Per això s'ha de recollir de la tradició oral dels pocs pastors que els van fer i que encara ens poden ajudar a marcar els llocs de pas dels camins. El manteniment dels camins en ús és important perquè són corredors ecològics essencials per a la migració i l'intercanvi genètic d'espècies i modelen el paisatge. El primer camí ramader que es va organitzar era el que al segle XII feien els ramats del Císter per tal d'enviar els ramats a passar l'estiu a les verdes pastures de l'Alt Berguedà, el Ripollès i la Cerdanya. Aquesta és una carrerada secundària resultant de la prolongació de l'antic camí ramader de Poblet als Rasos i que passava per Roda de Berà, Rodonyà, Santa Coloma de Queralt, Calaf, Pinós, Cardona, Montmajor, Berga, una bifurcació a Bagà i al Puigllançada, i una altra bifurcació a Castellar de N'Hug i Pla d'Anyella. A l'escriptura del "Conveni atorgada entre els propietaris i veïns del poble de Sant Julià de Cerdanyola anomenats Capmasers i Magallers del citat poble es recull que el dret de pastures de muntanya que només es podrà usar des del dia de Sant Joan a Tots Sants o les dates que la Junta fixi. També consta el

1810 a un document de l'ajuntament que es consignen a favor de l'església i el Monestir de Sant Llorenç prop Bagà el cobrament de les herbes del Bosc-escur. (Serra Vilaró, 1930: 206).

Bibliografia

Campillo Besses, Xavier (coordinador) (2007) Inventari de camins ramaders del Berguedà. Grup de Defensa de la Natura del Berguedà, Parc Natural del Cadí-Moixeró i Berguedà Iniciatives S.L. DD.AA. (1998) Sant Julià de Cerdanyola. Municipi de sempre. Municipi recuperat. Ajuntament de Sant Julià de Cerdanyola. Serra Vilaró, J. (1930) Baronies de Pinós i Mataplana. Vol. III. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos. Bagà.

